

Bijlage bij het Europees Burgerinitiatief:

De snelle, eerlijke en effectieve oplossing voor de klimaatverandering.

Volgens het laatste IPCC-rapport moet de wereldwijde CO₂-uitstoot tegen 2030 zijn gehalveerd en moet de koolstofneutrale samenleving zijn bereikt tegen 2050 om een catastrofale klimaatverandering te voorkomen. Met dit Europees burgerinitiatief willen we aantonen dat er onder de Europese bevolking een brede steun bestaat voor een koolstofheffing met dividend. De oplossing is gericht op het verlagen van de CO₂-uitstoot in overeenstemming met de doelstellingen van het verdrag van Parijs. Het zal een neutraal tot positief effect hebben op de economie van de EU. De voorgestelde oplossing krijgt aanzienlijke steun van wetenschappers, economen, NGO's, de industrie en de EU-burgers.

Inhoud

- **Koolstofheffing met dividend**
- **De voordelen van een koolstofheffing met dividend**
- **1. De koolstofheffing**
- **2. Het dividend**
- **3. De grenscompensatie**
- **Steunbetuigingen voor de koolstofheffing met dividend**
- **Referenties**

Koolstofheffing met dividend

De koolstofheffing met dividend (CF&D) bestaat uit drie delen

Koolstofheffing

Er wordt een heffing ingevoerd op fossiele brandstoffen zoals steenkool, olie en gas. De heffing begint laag en stijgt geleidelijk. Dit zal de CO₂-uitstoot terugdringen omdat bedrijven, industrieën, de publieke sector en consumenten zullen overstappen op schonere, goedkopere opties.

Koolstofdividend

Het geld dat via de koolstofheffing wordt ingezameld, wordt maandelijks aan de burgers teruggegeven om naar eigen goeddunken te besteden. De administratieve kosten van het programma worden betaald uit de inkomsten. Overheden houden niets van het ingezamelde geld.

Grenscompensatie

De grenscompensatieregeling beschermt fabrikanten en banen in de EU tegen oneerlijke internationale concurrentie vanuit landen zonder koolstofprijs. Ingevoerde goederen zullen een importheffing aan de grens betalen en uit de EU uitgevoerde goederen zullen in het kader van dit beleid een exportbonus ontvangen.

De voordelen van een koolstofheffing met dividend

De klimaatverandering aangepakt.

Een koolstofheffing is de meest efficiënte manier om de CO₂-uitstoot te verminderen (IPCC, 2015). Elk ander beleid zal meer kosten om dezelfde reductie te bereiken.

Gezinnen krijgen betaald.

De meeste lage en middeninkomensgezinnen zullen beter af zijn. Het geld dat terugvloeit naar de huishoudens laten mensen vrij om te kiezen hoe ze het uitgeven.

Er worden banen gecreëerd.

Het is aangetoond dat de terugvloeiende inkomsten banen creëren in lokale gemeenschappen en in de sector van de schone energie, zoals energie-efficiëntie en de sector van de hernieuwbare energie. (REMI 2014)

Een gezonder milieu.

Minder CO₂-uitstoot en luchtverontreiniging leiden tot een betere luchtkwaliteit. Veel levens worden gered en gezondheidsproblemen worden vermeden.

Verdere economische besparingen mogelijk.

Een koolstofheffing stroomlijnt het beleid en maakt het mogelijk andere onnodige regelgevingen en subsidies af te schaffen.

Beloont positieve milieubeslissingen.

Iedereen wordt gestimuleerd om na te denken over energie-efficiëntie en zijn koolstofvoetafdruk te verminderen. Dit geldt voor particulieren, gezinnen, bedrijven, industrie en de publieke sector.

Stimuleert EU-investeringen in innovatie.

Het vertrouwen in het koolstofheffing als prijsprikkel zal op termijn ook leiden tot een drastische toename van groene investeringen, waardoor de ontwikkeling en grootschalige commercialisering van koolstofarme technologieën zal worden versneld.

Stimuleert wereldwijde invoering.

De eenvoud en transparantie van dit beleid in combinatie met de grenscompensatie moedigt andere landen aan om een soortgelijk beleid in te voeren, waardoor de planeet leefbaar wordt.

1. De koolstofheffing

De koolstofheffing is gebaseerd op het economische principe dat als je minder van iets wilt, je de prijs verhoogt.

Een geleidelijk stijgende prijs op alle CO₂-vervuiling legt een gelijke economische druk op elke ton. Als marktgericht mechanisme stimuleert dit de economie om eerst de meest kosteneffectieve tonnen te verwijderen. Naarmate de prijs stijgt, gaat dit proces door totdat alle mogelijke CO₂-uitstoot is verwijderd.

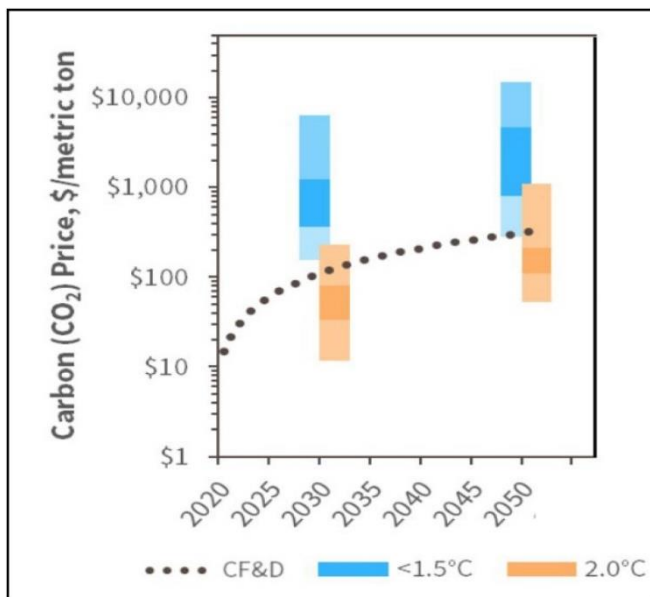
De heffing begint laag om een schok voor de economie te voorkomen en stijgt op een stabiele en voorspelbare manier. Dit stelt het bedrijfsleven en de industrie in staat om weloverwogen beslissingen te nemen met betrekking tot energie, zoals energie-efficiëntie, langetermijninvesteringen en innovatie. De economie krijgt een eerste stimulans en een duidelijk prijssignaal voor de toekomst. Alle actoren in de economie (industrie, bedrijfsleven, publieke sector, gezinnen en individuen) worden aangezet om schonere oplossingen te kiezen op basis van financiële voordelen.

De meest kostenefficiënte plaats om de vergoeding in rekening te brengen is upstream zodra de fossiele brandstof in de economie terechtkomt, op het punt van winning of in de haven van binnenkomst. Op die manier heb je relatief weinig controlepunten en hulpmiddelen nodig om de heffing te innen. De effecten van de hogere upstreamkosten zullen zich via de economie verspreiden en van invloed zijn op alle activiteiten die direct of indirect afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen.

Economic instruments like carbon taxes are attractive because of their simplicity and broad scope covering all technologies and fuels and thus evoking the cost-minimizing combination of changes to inputs in production and technologies to changing behaviour as manifested in consumption choices and lifestyles. This is the reason they have the potential to be more efficient than directly regulating technology, products, or behaviour. To minimize administrative costs, a carbon tax can be levied 'upstream' (at the points of production or entry into the country). Finally, (...), a tax can piggyback off existing revenue collection systems. (IPCC, 2015)

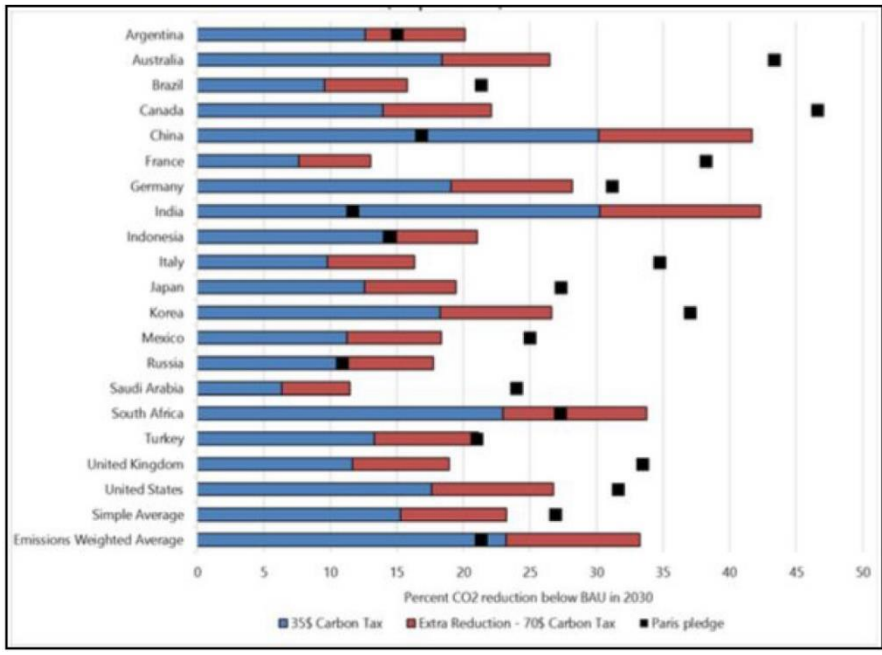
Prijsverloop

De gekozen niveaus van de koolstofheffing zijn essentieel voor de effectiviteit van het beleid en de mogelijkheid voor de samenleving om zich aan te passen. Hoe eerder het beleid wordt ingevoerd, hoe geleidelijker de prijsstijging kan zijn. Uitgaande van een prijs van 15 euro per ton in 2019 en een stijging met 10 euro per ton per jaar, zou dit in het eerste jaar 3c toevoegen aan een liter benzine en daarna 2c per jaar en de doelstellingen van Parijs bereiken.

Deze grafiek geeft een samenvatting van de laatste bevindingen over koolstofprijsstelling (IPCC, 2015). Het toont de koolstofprijzen die nodig zijn om de gemiddelde wereldwijde temperatuurstijging onder de 2°C en 1,5°C te houden. De voorgestelde prijsniveaus passen bij deze doelstellingen.

Het is gebaseerd op 21 economische modellen in 67 verschillende scenario's, met verschillende aannames over technologie en economie om de temperatuur te voorspellen. 2°C resultaten = oranje balken. 1,5°C = blauwe balken. De donkere secties tonen de middelste helft van alle resultaten.

De modellen voor de G20-landen (IMF 2018) tonen de procentuele vermindering van de CO2-uitstoot in 2030 in geval van een stijgende koolstofheffing. Blauwe \$35, Rode \$70 en de zwarte stip is de belofte van Parijs. Onder de voorgestelde prijsstelling voor CF&D zou de prijs stijgen tot ongeveer 120 dollar in 2030, wat voldoende is om de belofte van de

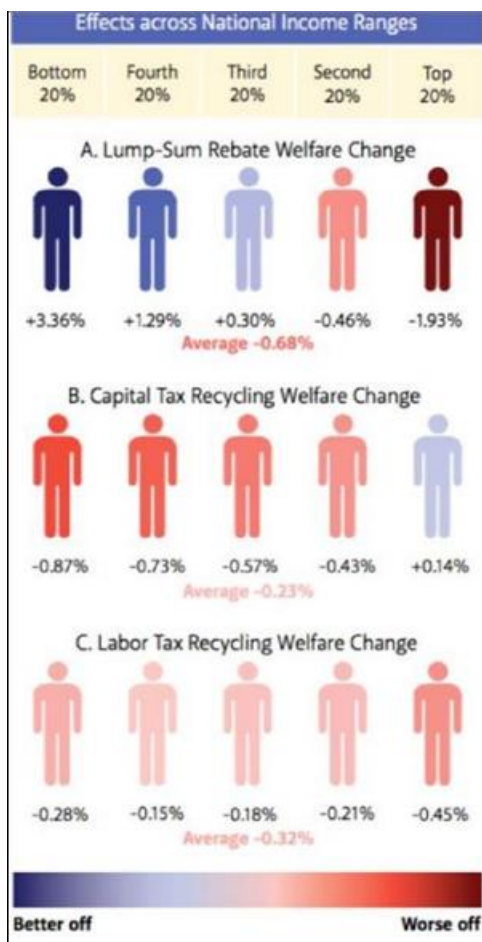
EU-landen in Parijs waar te maken.

De Canadese “Greenhouse Gas Pollution Pricing Act” begint bij CAD 20 en stijgt met CAD 10 per jaar (Justice Department Canada 2018). In de Verenigde Staten wordt in het wetsvoorstel “The Energy Innovation and Carbon Dividend Act” een jaarlijkse prijsstijging van \$10 voorgesteld (U.S. Congress, 2019). Het wetsvoorstel omvat de mogelijkheid om de prijs sterker te verhogen als de emissiedoelstellingen niet worden gehaald. Dit wetsvoorstel zal naar schatting leiden tot een emissiereductie van ten minste 40% binnen 12 jaar. De meeste betrouwbare bronnen pleiten voor een prijsverhoging van ongeveer € 10 per ton per jaar.

2. Het dividend

Het dividend is bedoeld om de economie in evenwicht te houden, de kwetsbare groepen te beschermen en de publieke steun op lange termijn veilig te stellen die nodig is om de klimaatverandering aan te pakken. Met de kosten van de vervuiling stijgt ook de vergoeding. Door al het geld rechtstreeks aan de burgers terug te geven, blijven de bestaande producten en diensten binnen de economie betaalbaar.

De opbrengst van de vergoeding kan worden opgesplitst in gelijke aandelen, op basis van 1 aandeel per volwassene en 0,5 aandeel per kind voor maximaal 2 kinderen per huishouden. Dit dividend wordt teruggegeven aan de huishoudens in de vorm van een maandelijkse uitkering waardoor de meeste gezinnen beter af zijn. Het verhogen van de energiekosten door middel van koolstofheffing op zich heeft de neiging om regressief te zijn, waardoor de meest kwetsbaren in de samenleving het hardst worden getroffen. Door het geld op een gelijke en eerlijke manier te hergebruiken voor alle burgers worden armere en middenklasse gezinnen beschermd en worden ook gepensioneerden en werklozen bereikt. Over het algemeen zijn rijkere mensen met een aanhoudend grotere koolstofvoetafdruk minder goed af. De grafiek is nuttig om de impact op kwintielen te visualiseren aan de hand van het inkomen, door verschillende vormen van inkomstenrecycling te vergelijken.

In 2008 heeft British Columbia in Canada een belastingneutrale koolstofheffing ingevoerd. Hoewel aanvankelijk een moeilijk te verkopen beleidsaanpak, groeide de publieke steun voor de heffing uiteindelijk tot circa 65%. (OESO, 2013) Communicatie over het doel van de belasting en de toezegging om 100% van de inkomsten terug te geven aan het bevolking werden als belangrijke factoren voor publieke steun beschouwd.

3. De grenscompensatie

De grenscompensatie (eng. Border Carbon Adjustment of BCA) is bedoeld om twee belangrijke uitdagingen aan te pakken: bescherming van de EU-industrie tegen oneerlijke concurrentie en bevordering van een bredere invoering van effectieve koolstofprijzen.

Wanneer er wordt gehandeld met regio's met een lagere of zonder koolstofprijs, komt op geïmporteerde goederen een importheffing op basis van hun koolstofintensiteit, en goederen die uit de EU worden geëxporteerd, krijgen een restitutie. Dit creëert een eerlijke internationale markt en voorkomt het verlies van industrie aan meer vervuilende landen, de zogenaamde "lekkage". EU-bedrijven kunnen dan op gelijke voet concurreren met hun internationale concurrenten.

Het is mogelijk om de implementatiekosten te beperken door het toepassingsgebied van de grenscompensatie te beperken tot goederen die worden geclassificeerd als Energy Intensive and Trade Exposed, meestal aangeduid als EITE (bijvoorbeeld staal, beton, papier, keramiek en chemicaliën zoals meststoffen). Dit vermindert de hoeveelheid te controleren goederen.

Een grenscompensatieregeling is verenigbaar met de WTO-regels van zowel artikel II.2 als III.2 van de Gatt (, 2013). Het is bovendien in beginsel vastgelegd in artikel XX, onder b) en g), van het Protocol van Montreal betreffende de afbraak van de ozonlaag. Deze jurisprudentie heeft bevestigd dat de WTO-regels geen voorrang hebben op het milieu. Om de facto legitimiteit te verkrijgen, wordt de voorkeur gegeven aan gecoördineerde adoptie door de grote spelers.

De grenscompensatie creëert een economische stimulans voor andere landen om een koolstofheffing in te voeren. Handelspartners worden gestimuleerd om een passende koolstofprijs in te voeren om de inkomsten uit de koolstofprijs binnen hun eigen economie te houden.

Het oplossen van het wereldwijde probleem

Klimaatverandering kan niet door de EU alleen worden opgelost. Elke regio van de wereldeconomie die een consistente prijsstelling voor koolstof hanteert en een grenscompensatie toepast, vergroot de economische invloed die de wereldwijde invoering van koolstofprijzen versnelt.

De VS, de EU en China zijn samen goed voor 50 procent van de wereldhandel. Als twee van deze regio's de Border Carbon Adjustment aannemen, zal het beleid waarschijnlijk de facto legitimiteit krijgen, naast de juridische rechtvaardiging ervan. De "Energy Innovation and Carbon Dividend Act" van de VS omvat reeds een BCA.

Meer dan 50% van de broeikasgasemissies is afkomstig van landen die door de Wereldbank of *Transparency International* worden aangemerkt als landen met zwakke en/of corrupte regeringen. Om deze landen met succes te overhalen tot een koolstofheffing, hebben ze een corruptiebestendige en gemakkelijk toe te passen regeling nodig.

De eenvoud en transparantie van CF&D maakt het gemakkelijk op te schalen en moeilijk te corrumpieren. Het kan binnen 6 tot 12 maanden worden ingezet, vereist een minimale nieuwe overheidsinfrastructuur en kan extern worden gecontroleerd (OESO, 2013). Door CF&D aan te nemen en te promoten als een belangrijke oplossing voor de klimaatverandering en door de invoering van een grenscompensatie aan te moedigen, kan de EU bijdragen tot het wereldwijde proces van de decarbonisatie.

Steunbetuigingen voor de koolstofheffing met dividend

**CLIMATE
LEADERSHIP
COUNCIL**

Meer dan 3.400 economen ondertekenden een verklaring over Koolstofdividenden in 2019 (Climate Leadership Council 2019)

De verklaring onderschrijft expliciet alle drie de elementen van het beleid: de koolstofheffing, het dividend en de grenscompensatieregeling.

Bekende wereldwijde merken die dit beleid ondersteunen zijn onder andere:

AECOM

Allianz

 AT&T

ConocoPhillips

 Exelon

ExxonMobil

Johnson & Johnson

 MetLife

P&G

 PEPSICO

 Santander

Schneider
Electric

 TOTAL

Unilever

Naast bovengenoemde economen en merken heeft de Citizens' Climate Lobby ook steunbetuigingen voor Koolstofheffing en Dividend ontvangen van een aantal organisaties die de samenleving in haar breedste vorm vertegenwoordigen.

De Citizens' Climate Lobby heeft meer dan 100.000 leden en meer dan 1.250 CF&D-steunbetuigingen:

673	Bedrijven
141	Geloof
200	Overheden (bijv. staten, steden)
134	Academies
6	Vakbonden
7	Nationale veiligheid
174	Non-Profits (NGO's)
31	Media

Hier zijn enkele samenvattingen en citaten op hoog niveau uit wereldwijde en Europese bronnen:

“Carbon Pricing should be **primary policy**”

“Carbon Pricing and coverage are inadequate” - Ian Parry

“Member States should introduce policies: E.g. Carbon Price or Tax in addition to ETS”

“ETS needs to hit \$30, \$40, \$50 ... and for carbon capture and sequestration: \$80, \$90 ...” - Ian Duncan
Lead lawmaker ETS reform 2020

Originally the Carbon Disclosure Project

“2018: 7,000 companies, 50% global market cap, reported”

“A well designed Carbon Price is an **essential** part of a strategy for reducing emissions in an **efficient** way.”

De Carbon Pricing Leadership Coalition omvat de volgende Europese landen:

België	Duitsland	Portugal	Verenigd Koninkrijk
Denemarken	Italië	Spanje	
Finland	Nederland	Zweden	
Frankrijk	Noorwegen	Zwitserland	

Videoboodschappen

Carbon Pricing Leadership Coalition (3 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=5fvbD0Ev7eU&feature=youtu.be>

Citizens' Climate Lobby: Policy and Citizen voices (2 minuten)

<https://www.youtube.com/watch?v=9oyguP4nLv0>

Referenties

Canada Justice Department. (2018, October 19). Greenhouse Gas Pollution Pricing Act.

Opgehaald van <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/G-11.55/FullText.html>

Climate Leadership Council. (2019, January 17). Economists' Statement on Carbon Dividends. *Wall Street Journal*. Opgehaald van <https://www.clcouncil.org/economists-statement/>

CPLC. (2017). *Report of the High Level Commission on Carbon Prices*. Opgehaald van https://static1.squarespace.com/static/54ff9c5ce4b0a53deccfb4c/t/59b7f2409f8dce5316811916/1505227332748/CarbonPricing_FullReport.pdf

IMF. (2018). *Mitigation Policies for the Paris Agreement: An Assessment for G20 Countries* (Vol. 18, p. 1). Opgehaald van <https://www.imf.org/~media/Files/Publications/WP/2018/wp18193.ashx>

IPCC. (2015). *Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change: Working Group III Contribution to the IPCC Fifth Assessment Report*. Cambridge University Press.

MPRA. (2017). *Making Carbon Pricing Work*.

Opgehaald van https://mpra.ub.uni-muenchen.de/80943/1/MPRA_paper_80943.pdf

OECD. (2013). *The Political Economy of British Columbia's Carbon Tax*. Opgehaald van https://members.e2.org/ext/doc/OECD_paper_on_BC_Carbon_Tax.pdf

OECD. (2015). *The FASTER Principles for Successful Carbon Pricing*. Opgehaald van <https://www.oecd.org/environment/tools-evaluation/FASTER-carbon-pricing.pdf>

REMI. (2014). *The Economic, Climate, Fiscal, Power, and Demographic Impact of a National Fee-and-Dividend Carbon Tax*. Opgehaald van <https://11bup83sxdss1xe1i3lpol4-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2018/05/The-Economic-Climate-Fiscal-Power-and-Demographic-Impact-of-a-National-Fee-and-Dividend-Carbon-Tax-5.25.18.pdf>

The German Marshall Fund of the United States. (2013). *Changing Climate for Carbon Taxes*.

Opgehaald van <http://www.gmfus.org/file/3102/download>

U.S. Congress. (2019, January 15). The Energy Innovation and Carbon Dividend Act of 2019.

Opgehaald van <https://energyinnovationact.org/wp-content/uploads/2019/01/Energy-Innovation-and-Carbon-Dividend-Act-2019.pdf>

World Bank Group. (2017). *Carbon Tax Guide*. Opgehaald van

<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/26300/Carbon%20Tax%20Guide%20-%20Synthesis%20web%20FINAL.pdf?sequence=2&isAllowed=y>